

МОЗ створює мобільні групи експертів із закупівель препаратів, що запобігають COVID

Нещодавно МОЗ України оприлюднило інформацію, що з метою забезпечення роботи постійної робочої групи МОЗ України з питань профільного супроводу державних закупівель (далі — група експертів) буде створена група фахівців, які залучатимуться до роботи Групи експертів за напрямом «Лікарські засоби та імунобіологічні препарати для запобігання занесенню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої SARS-CoV-2».

Вимоги до кандидатів такі:

- повна вища освіта (спеціаліст, магістр) за напрямом підготовки «Фармація» або «Медицина» та наявність спеціальності, що відповідає напрямку роботи групи експертів, а також стаж роботи за фахом не менше 3 років або повна вища освіта (спеціаліст, магістр), стаж роботи за фахом, що відповідає напрямку роботи групи експертів не менше 3 років та виконання посадових обов'язків, безпосередньо пов'язаних з напрямом роботи групи експертів (зазначається в резюме);
- досвід оцінки порівняльної ефективності (результативності), безпеки та економічної доцільності лікарських засобів, медичних виробів і допоміжних засобів до них, який може бути підтверджено, зокрема, попереднім досвідом участі в закупівлях лікарських засобів, медичних виробів, допоміжних засобів до них та/або проходженням відповідного навчання (зазначається в резюме);
- володіння англійською мовою на рівні, достатньому для опрацювання матеріалів, що необхідні для ухвалення рішень за напрямом роботи групи експертів, буде перевагою (зазначається в резюме);
- надання згоди на обробку персональних даних тощо.

Як представникам інституту громадянського суспільства (далі — ІГС) кандидатам рекомендується зважати на подання до МОЗ заяви у довільній формі, підписаної уповноваженою особою керівного органу ІГС, до якої рекомендується додавати:

- рішення, ухвалене в порядку, встановленому статутними документами ІГС, про делегування для участі у відповідній групі експертів;
- резюме;
- витяг із статуту (положення) ІГС щодо цілей і завдань його діяльності, засвідчені в установленому порядку;
- інформацію про результати діяльності ІГС, що включає: річний звіт та/або відомості про проведені заходи та/або реалізовані проекти та/або виконані програми та/або друковані видання;
- наявну інформацію про джерела та розмір отриманого фінансування за останні три роки за підписом керівника організації (у довільній формі);
- згоду на обробку персональних даних тощо.

Документація із письмовим підтвердженням відповідності зазначеним вище критеріям складається українською мовою. Усі документи слід надсилати на адресу МОЗ.

Підготовлено ТОВ «Медікс груп»

МОЗ пропонує затвердити Порядок розробки галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я

На сайті МОЗ України для громадського обговорення оприлюднено проект постанови КМУ, яким пропонується затвердити Порядок розробки галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я (далі – Порядок). Порядок визначає види, механізм і послідовність розробки галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я з метою забезпечення якості, безпеки, доступності та ефективності медичної допомоги на засадах доказової медицини. Його дія поширюватиметься на надавачів медичної і фармацевтичної допомоги, зокрема фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність з медичної практики, заклади охорони здоров'я, наукові установи, заклади вищої освіти, а також осіб, яким надається медична допомога.

Порядком серед іншого затверджуються такі поняття, як «протокол фармацевтичного обслуговування», «фармацевтична практика», «фармацевтичне обслуговування». Зокрема, протокол «фармацевтичного обслуговування» визначено як опис процесу фармацевтичного обслуговування, який розробляється на основі галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я з урахуванням клінічних настанов і можливостей системи охорони здоров'я й може бути уніфікованим або локальним.

Згідно з Порядком розробки галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я здійснюється на основі принципів:

- наступництва та безперервності надання медичної допомоги та фармацевтичного обслуговування;
- координації втручань і процедур;
- сприяння безперервній професійній освіті та високому рівню професійної майстерності медичних, фармацевтичних та інших працівників у сфері охорони здоров'я;
- захисту прав пацієнтів і підтримки їх потреб, зумовлених розладами здоров'я;
- забезпечення здорових і безпечних умов праці;
- обґрунтування вартості медичних послуг, лікарських засобів

і медичних виробів, які надаються пацієнтам за Програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.

Інформація про галузеві стандарти вноситиметься до Реєстру галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я (далі – Реєстр), розпорядником якого буде МОЗ.

До реєстру вноситимуться відомості про:

- клінічні настанови, стандарти медичної допомоги та уніфіковані протоколи в текстовому та машиночитаному форматі;
- перелік тем, визначених в установленому порядку для опрацювання.

Відкритий доступ до Реєстру забезпечуватиметься шляхом розміщення його на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних (*data.gov.ua*).

Стандарти медичної допомоги, уніфіковані протоколи, лікарські формуляри, таблиці матеріально-технічного оснащення, класифікації, національні класифікатори розміщуватимуться в Реєстрі разом з відповідною доказовою базою, зокрема клінічними настановами.

Клінічні настанови, галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я, протоколи медичної допомоги, протоколи фармацевтичного обслуговування, лікарські формуляри, таблиці матеріально-технічного оснащення розроблятимуться із дотриманням міждисциплінарного (мультидисциплінарного) підходу для забезпечення якості допомоги особі з медичною проблемою (пов'язаною з хворобою або іншим патологічним станом, фізіологічним станом, дотриманням здорового способу життя), а не за професійним принципом у межах однієї спеціальності.

Уточнюється, що уніфіковані протоколи визначатимуть вимоги до процесу надання допомоги, спрямованого на досягнення кри-

теріїв якості, деталізуватимуть процес фармацевтичного обслуговування та його етапність, послідовність. Водночас локальний протокол визначатиме слідування вимогам, встановленим МОЗ для медичної та фармацевтичної практики, і стане підґрунтям для розробки розцінок на медичні та фармацевтичні послуги на основі затверджених тарифів, відобразатиме досягнення критеріїв якості медичної допомоги та виконання уніфікованого протоколу закладами охорони здоров'я під час надання мультидисциплінарної медичної допомоги.

Локальний протокол фармацевтичного обслуговування розроблятиметься в закладах охорони здоров'я та затверджуватиметься керівниками закладів охорони здоров'я.

У супровідній документації до проекту документа серед іншого передбачається, що у зв'язку з виснаженням ресурсів системи охорони здоров'я в умовах пандемії COVID-19, а також внаслідок катастрофічної тенденції до відтоку кадрів медичних фахівців з галузі, вбачається необхідність у залученні до окремих етапів медичного обслуговування населення фармацевтичної опіки. Тому слід невідкладно вводити у сферу охорони здоров'я фармацевтичну допомогу, яка може бути реалізована через комплекс організаційно-методичних підходів, що в теперішній час можуть бути реалізовані без додаткових бюджетних витрат у рамках існуючих програм навчання фахівців фармацевтичного профілю та здійснюватися відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів).

Підготовлено ТОВ «Медікс груп»

Як відрізнити перевтому від хвороби Помпе?

Щороку, 15 квітня, відзначається Міжнародний день обізнаності про хворобу Помпе. Це рідкісне спадкове захворювання може обумовлювати ряд проблем зі здоров'ям, але найпоширенішою ознакою є м'язова слабкість, що за відсутності лікування із часом прогресує. Уперше хворобу було описано нідерландським лікарем Йоганнесом Помпе. Девіз дня хвороби Помпе у цьому році – «Разом ми сильні».

З цієї нагоди 15 квітня 2021 р. відбувся відкритий вебінар на тему «Надмірна втома та слабкість – це перевтома чи перші ознаки хвороби Помпе?», під час якого завідувач Центру орфанних захворювань Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит» Наталія Пічкур розповіла про особливості цього захворювання та симптоми, за наявності яких варто звернутися до лікаря та обстежитися на хворобу Помпе.

Якщо ви відчуваєте тяжкість у ногах, головний біль вранці, труднощі під час ходіння, піднімання сходів, вставання зі стільця, утруднене дихання, сонливість у денний час, проблеми з тим, щоб підняти та нести важкі предмети, – необхідно обговорити свої симптоми з лікарем.

Причиною хронічної втоми може бути порушення сну, дефіцит вітамінів і мінералів (зокрема заліза), ендокринні розлади або нещодавно перенесені інфекції. Утруднене дихання та/або ковтання та прогресуюча слабкість м'язів кінцівок можуть бути пов'язані з травмою, автоімунними процесами, пухлиною, токсичною міопа-

тією або нервово-м'язовими захворюваннями. Нервово-м'язові захворювання – велика група хвороб, які характеризуються порушенням функції м'язів, перш за все їх слабкістю. Один і той самий симптом слабкості м'язів може бути проявом різних захворювань.

Хвороба Помпе належить до метаболічних міопатій та пов'язана із порушенням обміну речовин у м'язах. Це захворювання відзначають з частотою 1 випадок на 40 тис. осіб. Причиною хвороби є накопичення глікогену в м'язових клітинах у результаті мутації в гені *GAA*.

Глікоген розщеплюється у складових частинах кожної клітини, що називаються лізосомами. При хворобі Помпе глікоген накопичується в лізосомах, порушуючи клітини м'язів. Із загостренням захворювання глікоген проникає за межі лізосом, що пошкоджує оточуючі м'язові клітини та викликає м'язову слабкість.

Симптоми хвороби Помпе різняться залежно від віку. У немовлят – слабка фіксація голови (перевіряють, переводячи дитину з лежачого положення в сидяче), провисання голови та ніг